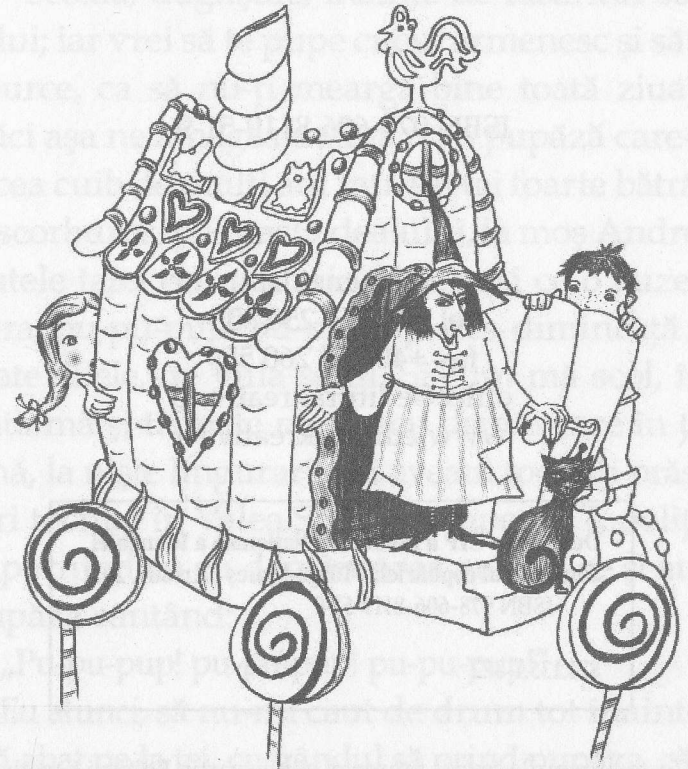

Din cușărul copilăriei

Ion Creangă:

Pupăza din tei..... 3

Octavian Goga:

Dăscălița 11

Ion Luca Caragiale:

D-I Goe 14

Elena Farago:

Gândăcelul 24

Cezar Petrescu:

Fram, ursul polar 26

Ana Blandiana:

Face oricine ce vrea..... 49

Petre Ispirescu:

Greuceanu..... 51

Otilia Cazimir:

Gospodina..... 70

Frații Grimm:

Hansel și Gretel..... 72

Mihai Eminescu:

Lacul 91

după Frații Grimm:

Frumoasa din pădurea adormită..... 92

EDITURA KREATIV © Târgu Mureș, 2011
Moldován Mária © 2011

Redactor-șef: Eleonora Ilieș
Ilustrații și copertă: Moldován Mária
Editor-corector: Diana Drăgan

ISBN 978-606-8119-51-9

Comenzi la:
tel +40 265 250 805
fax +40 265 260 559
office@editurakreativ.ro
www.editurakreativ.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Din *cu*fărul copilăriei. - Târgu-Mureș : Kreativ, 2011
ISBN 978-606-8119-51-9

821.135.1-822

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin Editurii Kreativ.
Nicio parte din această carte nu poate fi reprodusă în orice formă
sau prin orice mijloace, electronice sau mecanice, inclusiv fotocopiere,
înregistrare sau prin orice sistem de stocare a informației fără acordul
prealabil scris al Editurii Kreativ. Drepturile de distribuție
în străinătate aparțin în exclusivitate Editurii Kreativ.

PUPĂZA DIN TEI

de Ion Creangă

Mă trezește mama într-o dimineată din somn
cu vai-nevoie, zicându-mi:

-Scoală, duglișule, înainte de răsăritul soarelui; iar vrei să te pupes cucul armenesc și să te spurce, ca să nu-ți meargă bine toată ziua?... Căci așa ne amăgea mama cu o pupăză care-și făcea cuib de mulți ani într-un tei foarte bătrân și scorburos, pe coasta dealului, la moș Andrei, fratele tatei cel mai mic. Și numai ce o auzai vara: pu-pu-pup! pu-pu-pup! des-dimineată în toate zilele, de vuia satul. Și cum mă scol, îndată mă și trimete mama cu demâncare în țarină, la niște lingurari ce-i aveam tocmiți prășitori tocmai în Valea Sacă, aproape de Topoliță. Și pornind eu cu demâncarea, numai ce și aud pupăza cântând:

„Pu-pu-pup! pu-pu-pup! pu-pu-pup!”

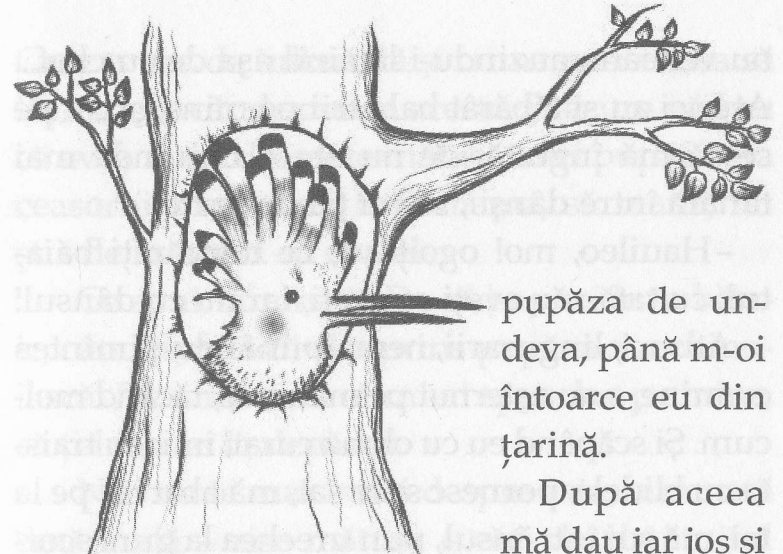
Eu atunci, să nu-mi caut de drum tot înainte? Mă abat pe la tei, cu gândul să prind pupăza, căci aveam grozavă ciudă pe dânsa: nu numaidecât pentru pupat, cum zicea mama, ci pentru că mă scula în toate zilele cu noaptea-n cap din pricina ei.

Și cum ajung în dreptul teiului, pun demânca-rea jos în cărare pe muchea dealului, mă sui încetișor în teiul care te adormea cu mirosul... floarei, bag mâna în scorbură, unde știam, și norocul meu!... găbuiesc pupăza pe ouă și zic plin de mulțămire:

-Taci, leliță, că te-am căptușit eu; îi mai pupa tu și pe dracul de-acum!

Și când aproape să scot pupăza afară, nu știu cum se face că mă sparii de creasta ei cea rotată de pene, căci nu mai văzusem pupăză până atunci, și-i dau iar drumul în scorbură. Și cum stam eu și mă chiteam în capul meu, că șerpe cu pene nu poate să fie – după cum auzisem, din oameni, că se află prin scorburi câteodată și șerpi – unde nu mă îmbărbătez în sine-mi și iar bag mâna să scot pupăza... pe ce a fi... dar ea, sărmana, se vede că se mistuise de frica mea prin cotloanele scorburii, undeva, căci n-am mai dat de dânsa nicăieri; parcă intrase în pământ.

-Măi! anapăda lucru ș-aista, zic eu înciudat, scoțând căciula din cap și tuflind-o în gura scorburii. Apoi mă dau jos, caut o lespede potrivită, mă sui cu dânsa iar în tei, îmi ieu căciula și în locul ei pun lespedea, cu gând c-a ieși ea

pupăza de undeva, până m-oi întoarce eu din țarină.

După aceea mă dau iar jos și

pornesc repede cu demâncarea la lingurari... Și oricât oi fi mers eu de tare, vreme trecuse la mijloc doar, cât am umblat horhăind cine știe pe unde și cât am bojăit și moșcăit prin tei să prind pupăza, și lingurarilor, nici mai rămâne cuvânt, li se lungise urechile de foame, așteptând. Și-apoi vorba ceea: Țiganul când i-i foame cântă; boierul se plimbă cu mâinile dinapoi, iar țăranul nostru își arde liuleaua și mocnește într-însul. Așa și lingurarii noștri: cântau acum îndrăcit pe ogor, șezând în coada sapei, cu ochii păienjeniți de atâta uitat, să vadă nu le vine mâncarea dincotrova? Când, pe la prânzul cel mare, numai iacată-mă-s și eu după un dâmb, cu mâncarea sleită, veneam

nu veneam, auzindu-i lălăind așa de cu chef...

Atunci au și tăbărât balaurii pe mine, și cât pe ce să mă înghită, de nu era o chirandă mai tânără între dâșii, să-mi ție de parte:

-Hauileo, mo! ogoiți-vă; ce tolocăniți băia-tul; cu tată-său aveți ce aveți, iar nu cu dânsul!

Atunci, lingurarii, nemaipunându-și mintea cu mine, s-au așternut pe mâncare, tăcând molcum. Și scăpând eu cu obraz curat, îmi ieu trais-ta cu blidele, pornesc spre sat, mă abat iar pe la tei, mă sui într-însul, pun urechea la gura scor-burii și aud ceva zbatându-se înlăuntru. Atunci ieu lespedeau cu îngrijire, bag mâna și scot pu-păza vlăguită de atâta zbucium; iar ouăle, când am vrut să le ieu, erau toate numai o chisăliță. După asta vin acasă, leg pupăza de picior c-o ață și-o îndosesc de mama vro două zile în pod, prin cele putini hârbuite; și una-două, la pupă-ză, de nu știau cei din casă ce tot caut prin pod așa de des. Însă a doua zi după asta, iaca și mătușa Măriuca lui moș Andrei vine la noi c-o falcă-n ceriu și cu una-n pământ, și se ia la ciondănit cu mama din pricina mea:

-Mai auzit-ai dumneata, cumnată, una ca asta, să fure Ion pupăza, care - zicea cu jale - ne trezește des-dimineță la lucru de atâția ani?

Grozav era de tulburată și numa nu-i venea să lăcrămeze când spunea aceste. Și acum văd eu că avea mare dreptate mătușa, căci pupăza era ceasornicul satului. Însă mama, sărmana, nu știa de asta nici cu spatele.

-Ce spui, cumnată! Da că l-aș ucide în băta-ie, când aș afla că el a prins pupăza s-o chinu-iască. De-amu bine că mi-ai spus, las pe mine, că ți-l iau eu la depănat.

-Nici nu te mai îndoii despre asta, cumnată Smărandă - zise mătușa - căci de zbânțuitul ista al dumitale nimica nu scapă. Ce mai atâta? Mi-au spus mie cine l-au văzut că Ion a luat-o; gâtul îmi pun la mijloc.

Eu, fiind ascuns în cămară, cum aud unele ca aceste, iute mă sui în pod, umflu pupăza de unde era, sai cu dânsa pe sub streșina casei și mă duc de-a dreptul în târgul vitelor, s-o vând, căci era tocmai luna, într-o zi de târg. Și cum ajung în iarmaroc, încep a mă purta țațoș printre oameni de colo până colo, cu pupăza în mână, că doar și eu eram oleacă de fecior de negustor. Un moșneag nebun, c-o vițică de funie, n-are ce lucra!

-De vânzare ți-i e găinușa ceea, măi băiete?

-De vânzare, moșule!

-Și cât cei pe dânsa?

-Cât crezi și dumneata că face!

-Ia ad-o-ncoace la moșul, s-o drămăluiească!

Și cum i-o dau în mână, javra dracului se face a o căuta de ou, și-i dezleagă atunci frumușel ața de la picior, apoi mi-o aruncă-n sus, zicând:

-Iaca poznă, c-am scăpat-o! Pupăza zbârr! pe o dugheană și, după ce se mai odihnește puțin, își ie apoi drumul în zbor spre Humulești și mă lasă mare și devreme cu lacrimile pe obraz, uitându-mă după dânsa! Eu atunci haț! de sumanul moșneagului, să-mi plătească pasărea...

-Ce gândești dumneata, moșule? Te joci cu marfa omului? Dacă nu ți-a fost de cumpărat, la ce i-ai dat drumul? Că nu scapi nici cu giunca asta de mine, înțeles-ai? Nu-ți paie lucru de șagă. Și mă băgam în ochii moșneagului și făceam un tărăboi, de se strânsese lumea ca la comedie împrejurul nostru; dă, iarmaroc nu era?

-Dar știi că ești amarnic la viață, mă băiete? zise moșneagul de la o vreme, râzând. În ce te bizui, de te îndârjești așa, nepoate? Dec! nu cumva ai pofti să-mi iei vițica pentru un cuc armenesc? Pe semne te mânâncă spinarea, cum văd eu, măi țacă, și ia acuș te scarpin dacă vrei,

ba ș-un topor îți fac dacă mă crezi, de-i zice aman, puiule, când îi scăpa de mâna mea!

-Dă-i pace băietului, moșule - zise un humuleștean de-ai noștri - că-i feciorul lui Ștefan a Petrei, gospodar de la noi din sat, și ți-i găsi beleaua cu dânsul pentru asta...

-He, he! să fie sănătos dumnealui, om bun; d-apoi chitești dumneata că nu ne cunoaștem noi cu Ștefan a Petrei? zise moșneagul. Chiar mai dinioară l-am văzut umblând prin târg, cu cotul subsuoară, după cumpărat sumani, cum i-i negustoria, și trebuie să fie pe aici undeva, ori în vro dugheană la băut adălmașul. Apoi bine că știu a cui ești, măi țacă! Iar stăi oleacă, să te duc eu la tată-tău și să văd, el te-a trimis cu pupăzi de vânzare să spurci iarmarocul?

Toate ca toatele, dar când am auzit eu de tata, pe loc mi s-a muiet gura. Apoi încet-încet m-am furișat printre oameni, și unde-am croit-o la fugă spre Humulești, uitându-mă înapoi, să văd nu mă ajunge moșneagul, căci îmi era acum a scăpare de dânsul, drept să vă spun. Vorba ceea: Lasă-l, măi! L-aș lăsa eu, dar vezi că nu mă lasă el acum! Tocmai așa pățisem eu; ba eram încă bucuros că am scăpat numai cu atâta. „Bine ar fi s-o pot scoate la capăt, măcar așa,

cu mama și cu mătușa Măriuca”, gândeam eu, bătându-mi-se inima ca într-un iepure de frică și osteneală.

Și când ajung acasă, aflu că tata și mama erau duși în târg; și frații îmi spun cu spaimă că-i poznă cu mătușa lui moș Andrei: a sculat mai tot satul în picioare din pricina pupăzăi din tei; zice că i-am fi luat-o noi, și pe mama a pus-o în mare supărare cu asta. Știi că mătușa Măriuca e una din cele care scoate mahmurul din om; nu-i o femeie de înțeles, ca mătușa Anghilița lui moș Chiriac, s-a mântuit vorba. Și cum îmi spuneau ei îngrijiți, numai ce și auzim cântând în tei:

„Pu-pu-pup! pu-pu-pup! pu-pu-pup!”

Soră-mea Catrina, zice atunci cu mirare:

-I-auzi, bădiță! Doamne, cum sunt unii de năpăstuiesc omul chiar pe sfânta dreptate!

-Mai așa, surioară!... Dar în gândul meu: „Când ați ști voi câte a pățimit sireaca, din pricina mea și eu din pricina ei, i-ați plânge de milă!”

DĂSCĂLIȚA

de Octavian Goga

Când, tremurându-și jalea și sfiala,
Un cânt pribeag îmbrățișează firea,
Și-un trandafir crescut în umbră moare,
Și soare nu-i să-i plângă risipirea,
Eu plâng atunci, căci tu-mi răasai în zare,
A vremii noastre dreaptă muceniță,
Copil blajin, cuminte prea devreme,
Sfielnică, bălaie dăscăliță.

